

BESLUIT GEDEPUTEERDE STATEN AANWIJZING NIJLGANZEN INGEVOLGE ARTIKEL 67 VAN DE FLORA- EN FAUNAWET

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

Gelet op het bepaalde in de artikelen 9, 11, 12, 51, 67, 72 eerste en vijfde lid, en 74 van de Flora- en faunawet;

Gelet op het Besluit beheer en schadebestrijding dieren en de Regeling beheer en schadebestrijding dieren;

Gelet op het provinciale soortenbeleid zoals neergelegd in de Nota Flora- en Fauna Flevoland (vastgesteld 4 februari 2003, gewijzigd op 24 oktober 2006);

BESLUITEN:

het Besluit "Aanwijzing Nijlganzen (*Alopochen aegyptiacus*) ingevolge art. 67 van de Flora- en faunawet" komt als volgt te luiden:

Artikel 1

Als gronden als bedoeld in artikel 67, lid 1, van de Flora- en faunawet aan te wijzen: agrarische gronden binnen de grenzen van de provincie Flevoland om ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen op te kunnen treden.

Artikel 2

Als personen of categorieën van personen aan te wijzen: alle jachtopzichters in dienst van de Stichting Faunabeheer Flevoland in Flevoland als categorie van personen die, in afwijking van het bepaalde in de artikelen 9, 11 en 12 van de Flora- en faunawet, de stand van de Nijlganzen mogen beperken op agrarische gronden die behoren tot het werkgebied van de Faunabeheereenheid, om Nijlganzen (*Alopochen aegyptiacus*) te bestrijden dit ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen; van zonsopkomst tot zonsondergang; met het hagelgeweer en kogelbuks vanaf tenminste kaliber 5,6x15 (.22 long rifle). Een jachtopzichter kan de uitvoering van handelingen ingevolge dit lid van het besluit, bij schriftelijke machtiging overdragen aan een jachtaktehouder. De gemachtigde moet bij het verrichten van handelingen in het kader van dit lid van het besluit, de schriftelijke machtiging voortdurend bij zich dragen en op de eerste aanvraag door een daartoe bevoegde ambtenaar onmiddellijk ter inzage afgeven. De in dit lid bedoelde machtiging kan niet dienen als grond ter verkrijging van een jachtakte.

Artikel 3

Aan de aanwijzing zoals bedoeld in artikel 2 de volgende voorschriften te verbinden:

1. Een *ieder*, die gebruik maakt van deze Aanwijzing, is verplicht bij het verrichten van handelingen in het kader van dit besluit de geldende verboden (artikel 74) en bepalingen zoals vastgelegd in het Besluit beheer en schadebestrijding dieren in acht te nemen.
2. De Aanwijzing is niet geldig in beschermde gebieden. Hierbij wordt bedoeld op gebieden, zoals aangeduid in artikel 46, derde lid Ffw.
3. Een *ieder*, die gebruik maakt van deze Aanwijzing, is verplicht een legitimatiebewijs bij zich te dragen.
4. Een *ieder*, die gebruik maakt van deze Aanwijzing, is verplicht, indien gebruik wordt gemaakt van het middel geweer, een geldige jachtakte bij zich te dragen.
5. De bemachtigde dieren, of delen daarvan, mogen voor eigen gebruik worden aangewend.
6. Ter voorkoming van de verspreiding van dierziekten dienen de bemachtigde dieren of resterende delen daarvan, voorzover deze niet voor eigen gebruik worden aangewend, of niet (mogen) worden verhandeld, ter destructie te worden aangeboden.
7. Bij bijzondere weersomstandigheden kunnen Gedeputeerde Staten besluiten om de werking van deze aanwijzing geheel of gedeeltelijk op te schorten.

Artikel 4

De aanwijzing laat onverlet de vergunningplicht zoals die geldt op grond van de Natuurbeschermingswet en/of toetsing die internationale verplichtingen vereisen.

Artikel 5

Deze Aanwijzing treedt in werking de eerste dag na de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Lelystad, **27 OKT. 2009**

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris

de voorzitter,

Bezwaarschrift

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet tenminste bevatten:

- De naam en adres van de indiener;
- De dagtekening;
- Een omschrijving van het besluit waartegen het besluit is gericht;
- De gronden van het bezwaar.

Toelichting bij besluit van PM Datum

Wettelijk kader

Artikel 67, eerste lid, van de Flora- en faunawet (Ffw) biedt Gedeputeerde Staten de mogelijkheid te bepalen dat de stand van bij ministeriële regeling aangewezen overige diersoorten kan worden beperkt. Dit artikel biedt tevens de mogelijkheid om de stand van aangewezen soorten te beperken op andermans gronden.

De bedoelde ministeriële regeling is de Regeling beheer en schadebestrijding dieren. In bijlage 1 als bedoeld in artikel 2 van deze regeling is de aangewezen nijlgans opgesomd.

Historie

In 2003 is reeds eerder een aanwijzingsbesluit voor de bestrijding van Nijlganzen aan Gedeputeerde Staten vastgesteld. Tegen dit besluit is beroep aangetekend. In het beroep is het aanwijzingsbesluit door de Rechtbank Zwolle vernietigd.

De kern van het beroep bestond hieruit dat appellant van mening was dat ten aanzien van de Nijlgans niet vaststond dat dit dier belangrijke schade doet aan landbouwgewassen, dat met de aanwijzing onvoldoende rekening is gehouden met de intrinsieke waarde van deze soort en dat er onvoldoende onderzoek heeft plaatsgevonden naar andere instrumenten die de wet biedt om gewasschade tegen te gaan.

De Rechtbank was van mening dat niet aangetoond was, dat er sprake zou zijn van belangrijke schade. Hiermee is, aldus de Rechtbank, niet voldaan aan artikel 67 Ffw.

De uitspraak betekende dat Gedeputeerde Staten een nieuw besluit moest nemen. Dit is niet gebeurd aangezien uit de praktijk bleek dat hiertoe geen aanleiding bestond. Aangenomen werd dat de Nijlganzen zonder onderhavige aanwijzing bestreden mochten worden.

Aanleiding

Uit een brief, gedateerd 17 juli 2008, van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is gebleken dat voor het bestrijden van Nijlganzen in het kader van beheer en schadebestrijding met een geweer een aanwijzing ex artikel 67 Flora- en faunawet noodzakelijk is.

Recente jurisprudentie

Hierbij is tevens gebruik gemaakt van actuele ontwikkelingen zoals de uitspraak van de Rechtbank te Middelburg van 17 juni 2008.

Uit deze uitspraak blijkt dat een aanwijzingsbesluit voor de Nijlganzen van Gedeputeerde Staten van Zeeland na beroep is vernietigd. De Stichting Faunabescherming had bezwaar en vervolgens beroep aangetekend tegen het door GS van Zeeland genomen besluit. Ook uit de uitspraak van de Rechtbank Middelburg blijkt dat de aanwijzing voldoende onderbouwd moet zijn, met name ten aanzien van het aantonen van het belangrijke schade.

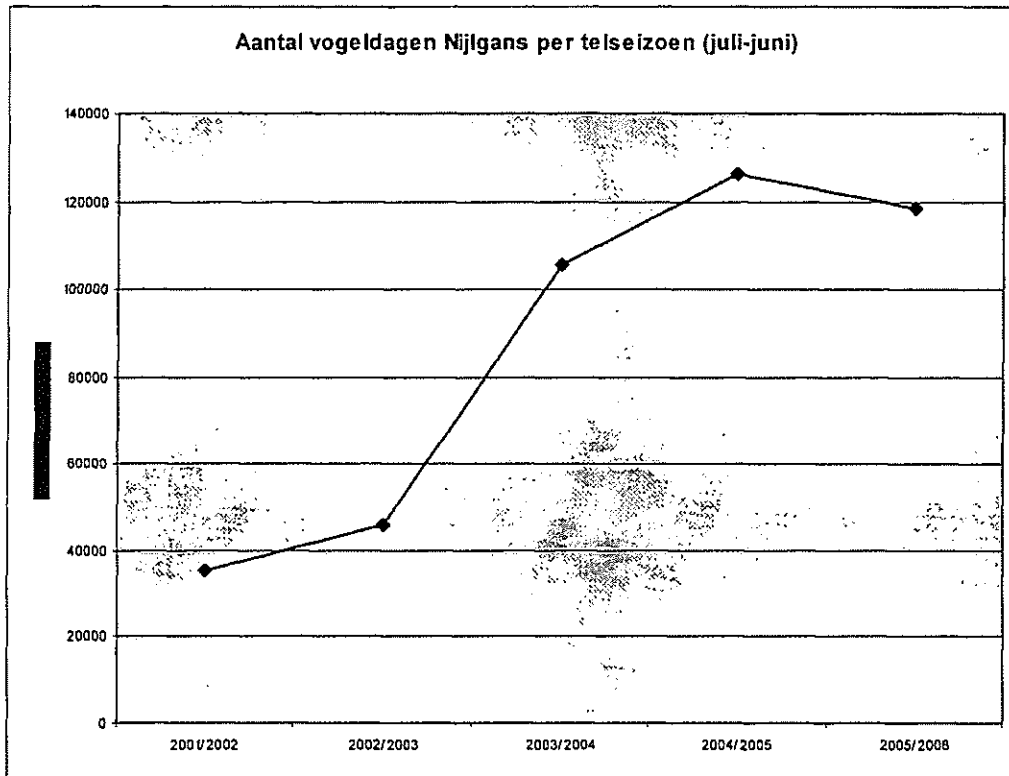
Ten slotte hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg op 10 juli 2009 een aanwijzing vastgesteld voor onder andere de Nijlganzen. Daarbij moet worden aangetekend dat de aanwijzing zich naast schade aan landbouwgewassen, zich ook uitstrekt tot vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren. Tegen deze aanwijzing heeft de Stichting Faunabescherming ook bezwaar aangetekend. Dit bezwaar is gegrond verklaard door de bezwaarschriftencommissie.

De conclusie is uiteindelijk dat voor de onderhavige aanwijzing voldoende informatie beschikbaar moet zijn die een aanwijzing voor Nijlganzen rechtvaardigt. In Flevoland is sprake van een wezenlijk andere situatie, waaruit volgt dat een aanwijzing goed te onderbouwen is. Daar zal hieronder op worden ingegaan.

Onderbouwing belangrijke schade door Nijlganzen

De Nijlgans (*Alopochen aegyptiacus*) is een uit Afrika afkomstige soort. De populatie is ontstaan door ontsnappingen uit particuliere watervogelcollecties. Uit de watervogeltellingen van SOVON over de periode 2001-2006 blijkt dat er een duidelijke toename te zien valt van het aantal Nijlganzen dat in

Flevoland verblijft. Deze toename valt te ook te op te maken uit onderstaande grafiek. Onder een vogeldag wordt verstaan, het aantal vogels x het aantal dagen dat zij ergens verblijven.

Uit de gegevens van de Stichting Faunabeheereenheid over de periode 2004-2007 blijkt dat er over de periode 2004 tot en met 2007 in geheel Flevoland 2567 Nijlganzen zijn geschoten. Deze gegevens zijn weergegeven in onderstaande tabel. De in deze tabel genoemde aantallen zijn ter voorkoming van belangrijke schade geschoten.

	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	Totaal
Zuidelijk Flevoland	7	12	8	13	40
Oostelijk Flevoland	341	312	346	584	1583
Noordoostpolder	128	230	389	197	944
Totaal	476	554	743	794	2567

Uit bijbehorende overzichtskaarten, die Faunabeheereenheid heeft overgelegd, blijkt dat afschot voornamelijk plaatsgevonden heeft in Oostelijk Flevoland en de Noordoostpolder (meer dan 10 stuks per jachtperceel). Bovenstaande tabel is weliswaar niet volledig, maar de verwachting is dat zonder afschot de schade van de Nijlganzen aan landbouwgewassen zal toenemen. De schade richt zich op stro (vervuiling), gras en ingezaaide granen (beide vraatschade). De Faunabeheereenheid heeft navraag gedaan bij jachthouders en faunabeheerders, en daaruit volgt dat deze schade boven de norm van € 250,- per geval zal uitkomen.

Uit bovenstaande informatie wordt geconcludeerd dat er in de periode 2003-2007 sprake is van grote aantallen Nijlganzen in de provincie Flevoland. Er wordt niet aan populatiebeheer gedaan. De nadruk ligt op beheer en schadebestrijding.

Van het Faunafonds hebben wij informatie ontvangen over schadecijfers ten aanzien van Nijlganzen over de periode 2004-2008 in de provincie Flevoland. Dit betreffen schadecijfers, waarbij Nijlganzen in combinatie met andere ganzen schade aan landbouwgewassen hebben veroorzaakt. Bij deze schadecijfers moet worden opgemerkt dat de schade als gevolg van de Nijlganzen sec niet wordt uitgekeerd en derhalve in veel gevallen ook niet gemeld. Deze cijfers vormen derhalve een fractie van de werkelijke schade.

Daarnaast betreffen het schadecijfers met afschot. Met de onderhavige vrijstelling zal beheer en schadebestrijding met ondersteunend afschot mogelijk worden. Daarmee zal beheer en schadebestrijding effectiever worden.

Naast deze schadecijfers zijn er op basis van de site van het Faunafonds ook gegevens over schade als gevolg van Nijlganzen te destilleren. Bij de op de site vermelde schadegevallen staan percentages van de verschillende vogelsoorten vermeld die de betreffende schade hebben veroorzaakt. Dit levert het volgende overzicht op. De percentages worden meegenomen in de taxaties die het Faunafonds worden uitgevoerd.

2004	2005	2006	2007	2008
€309,20	€180,=	-	-	€634,30

Bovenstaande tabel toont aan dat er dreiging is van (belangrijke) schade.

Conclusie

De beschikbare schadegegevens hebben grotendeels betrekking op de periode dat Nijlganzen als onbeschermde diersoort op grote schaal bestreden werd. Uit de gegevens blijkt dat de opgetreden schade van Nijlganzen verwaarloosbaar is te noemen. Dit gegeven bevestigt de effectiviteit van afschot.

De conclusie op basis van het bovenstaande moet dan ook zijn, dat indien de bestrijding niet meer mogelijk is, dat bij een toenemend aantal Nijlganzen in onze provincie, er een aanzienlijke toename van het aantal gevallen met belangrijke schade zal optreden. Hiermee is de onderhavige aanwijzing dan ook gerechtvaardigd.